

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 stycznia 2016 r.

PS-KNPS.431.2.35.2015.GZ

Siostra
Agnieszka Wieczorek
Dyrektor
Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego
Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety
w Legnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 17 – 18 grudnia 2015 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, j.t., ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Centrum Opiekuńczo – Wychowawczym Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Legnicy przy ul. Parkowej 6, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przez Placówkę standardów opieki i wychowania, zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami oraz prawidłowość sporządzania zakresów obowiązków wychowawców i przepisów regulaminu pracy placówki opiekuńczo – wychowawczej pod kątem podziału czasu pracy wychowawców, zgodnie z wytycznymi Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wyrażonymi w piśmie Nr DSR.I.076.2.2015.DD z dnia 28 lipca 2015 roku. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan Kontroli na II półroczu 2015 roku zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia 17 grudnia 2015 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Siostra Agnieszka Wieczorek odpowiedzialna za

realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności Placówki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń składanych przez Dyrektora Placówki i pedagoga, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe oraz wizji lokalnej Placówki. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod Nr. 18. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „ustawie” lub „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Legnicy z siedzibą przy ul. Słubickiej jest niepubliczną jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Placówka zapewnia 28 miejsc i działa na podstawie decyzji Nr PS-IS.9423.22.2012 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2012 roku. Mieści się w dwupiętrowym budynku. Na poziomie parteru znajduje się kuchnia, stołówka, gabinet dyrektora, pedagoga, pracownika socjalnego oraz służby administracyjne. Wychowankowie mieszkają w budynku głównym w pokojach dwu, trzy, czteroosobowych. Estetycznie urządzone i funkcjonalne pokoje wyposażone są odpowiednio do wieku. W każdym z nich jest łóżko lub tapczan, szafy do przechowywania rzeczy osobistych, odzieży i obuwia, biurka, krzesła i lampki nocne. Wychowankowie mogą korzystać także z aneksów kuchennych, pomieszczeń do wypoczynku i cichej nauki. Wyżej wymienione pomieszczenia znajdują się na piętrze budynku. Dzieci mają zapewnione odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne, w tym toalety i łazienki z miejscami do prania i suszenia rzeczy osobistych w liczbie umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność. Mając na uwadze powyższe, Placówka spełnia standardy określone w § 18 ust. 3 pkt 1 - 5 rozporządzenia (*dowód: akta kontroli str.78-79*).

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia wychowankowie placówki opiekuńczo-wychowawczej powinni mieć zapewnione wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia. Ustalono, że w Placówce obiady przygotowywane i wydawane były wychowankom od poniedziałku do piątku oraz w niedzielę na stołówce. Natomiast w soboty, w ramach przygotowania do usamodzielnienia, wychowankowie gotują sobie obiady wspólnie z wychowawcami w aneksach kuchennych. Śniadania i kolacje również przygotowują samodzielnie. Jadłospis sporządza zatrudniona kucharka oraz osoba z administracji. Analiza jadłospisów z miesiąca września i października

2015 r. potwierdziła, że wyżywienie dostosowane było do potrzeb rozwojowych oraz stanu zdrowia wychowanków. Na podstawie przeprowadzonych rozmów stwierdzono, że podopieczni mają swobodny i stały dostęp do wyżywienia przez całą dobę (*dowód: akta kontroli str. 20, 76 - 77*).

Wychowankowie korzystają z opieki lekarza rodzinnego w Przychodni „Medyk” w Legnicy, wszyscy objęci są również leczeniem stomatologicznym. Ponadto korzystają z porad i opieki zdrowotnej lekarzy specjalistów tj.: ortodenty - 3 dzieci, okulisty – 15, ginekologa – 5, audiologa – 3, endokrynologa – 3, ortopedy – 1, psychiatry – 4 oraz urologa – 1 dziecko. Leki przechowywane są w zamkniętej szafie, która znajduje się w gabinecie pielęgniarskim. Leki zaordynowane przez lekarzy wydawane są przede wszystkim przez zatrudnioną w Placówce pielęgniarkę oraz sporadycznie przez wychowawców. Każdorazowe podanie dziecku leku odnotowywane jest w specjalnie do tego celu założonym zeszycie. Stwierdzono, że Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2, 3 rozporządzenia zabezpiecza dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenie w leki (*dowód: akta kontroli str. 21*).

Dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewnia się wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb (§ 18 ust.1 pkt 6 lit.a – c rozporządzenia). Starsze dzieci po uzgodnieniu z wychowawcą mogą dokonywać zakupów samodzielnie i na podstawie wystawionego rachunku lub faktury rozliczają się. Dzieciom młodszym odzież, obuwie i bieliznę kupują wychowawcy i również rozliczają faktury z zatrudnioną w placówce księgową. Natomiast środki higieny osobistej pobierane są przez wychowawców raz w miesiącu a następnie przekazywane dzieciom. Wydawane artykuły to: mydło toaletowe, pasta do zębów, szampon, papier toaletowy, proszki do prania, płyny do mycia, ręczniki papierowe, podpaski, środki do sprzątania itp. (*dowód: akta kontroli str.23*).

Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia placówka ma obowiązek zaopatrzyć wychowanków w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Ustalono, że zakup tych artykułów dokonywany jest już w połowie miesiąca sierpnia, tak by dzieci przed rozpoczęciem roku szkolnego były już zaopatrzone w wymagane podręczniki i przybory. Potwierdzeniem powyższego były przedstawione podczas kontroli faktury (*dowód: akta kontroli str. 24*).

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia placówka powinna również zapewnić wszystkim dzieciom kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Jej wysokość nie powinna być niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Dokonując analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji tj. Regulaminu kieszonkowego oraz list wypłat za maj, lipiec i sierpień 2015 r. ustalono, że

dzieci uczęszczające do szkół podstawowych od klasy „0” do klasy III otrzymywały po 20 zł, od IV do VI – po 30 zł, gimnazjaliści po 40 zł, natomiast wychowankowie realizujący obowiązek w szkołach ponadgimnazjalnych - po 50 zł. Dzieciom przebywającym w całodobowych ośrodkach typu Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Zakład Poprawczy lub Szpital Psychiatryczny pieniądze przelewane były za pomocą poczty elektronicznej. Kieszonkowe wypłacane było przez wychowawców w pierwszym tygodniu każdego miesiąca. Wszystkie dzieci zapoznały się z Regulaminem kieszonkowego i podpisały go (*dowód: akta kontroli str. 47-58*).

Wychowankowie w zależności od wieku uczęszczają do następujących szkół: Szkoły Podstawowej Nr 2 w Legnicy, Niepublicznej Szkoły Podstawowej Katolickiej w Legnicy, Gimnazjum Nr 3 i Nr 4 w Legnicy, Specjalnego Gimnazjum Nr 12 w Legnicy, Specjalnego Gimnazjum Nr 14 w Legnicy, Zespół Szkół Budowlanych w Legnicy, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Legnicy, Zespół Szkół Samochodowych w Legnicy, Specjalnej Szkoły Podstawowej i Gimnazjalnej w Dobroszycach, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Legnicy, Gimnazjum przy Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Sobótce. W trakcie kontroli ustalono, że wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny (*dowód: akta kontroli str.42-45*).

Z informacji uzyskanych od Dyrektora Placówki wynika, że dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach wyrównawczych organizowanych przez placówkę oraz szkołę. Wychowanków w odrabianiu lekcji wspierają zatrudnieni w Placówce wychowawcy oraz wolontariusze (ośmioro uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych). Dzieci mają korepetycje przygotowujące szóstoklasistów do egzaminu z języka polskiego i matematyki, poza tym dwóch chłopców korzysta z dodatkowych lekcji z języka angielskiego. Jedna dziewczynka realizująca obowiązek szkolny w technikum uczęszcza na korepetycje z matematyki (*dowód: akta kontroli str.28-29*).

W ramach realizacji § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia wychowawcy starają się organizować wychowankom zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjno – sportowe. Na terenie placówki dzieci uczestniczą w nauce śpiewu, zajęciach teatralnych i kulinarnych. Poza placówką troje chłopców ćwiczy na siłowni, chętne dzieci uczęszczają na zajęcia pływackie na basenie, jeden chłopiec trenuje tenis oraz jedna wychowanka dwa razy w tygodniu bierze udział w spotkaniach Katolickiego Stowarzyszenia Młodych Diecezji Legnickiej. (*dowód: akta kontroli str.29*)

Na dzień kontroli w ewidencji w zapisanych było 29 wychowanków, w tym sześcioro przebywa w całodobowych placówkach tj.: Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Sobótce i Wrocławiu – dwoje, Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym

w Dobroszycach – dwoje, Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Lubiążu – jedno oraz w Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Zawierciu – jedna wychowanka (*dowód: akta kontroli str.42-45*).

Dokonując analizy grafików pracy wychowawców za miesiąc maj, wrzesień i październik 2015 r., ustalono, że w ciągu dnia od godziny 7.00 do 8.00 dyżur pełniło dwóch wychowawców, w godzinach od 8.00 do 12.00 gdy dzieci były w szkole, na terenie placówki był jeden wychowawca, natomiast w godzinach od 12.00 do 22.00 opiekę wychowawczą pełniło dwóch wychowawców. Również w porze nocnej dyżurowały dwie osoby najczęściej wychowawcy, jednak zdarzało się że dyżur w porze nocnej miała (sporadycznie) Siostra Dyrektor. Zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. art. 98 ust 1 pkt 1 – 6 ustawy, osobą pracującą z dziećmi może być: wychowawca, pedagog, psycholog, terapeuta, opiekun dziecięcy, pracownik socjalny (*dowód: akta kontroli str.13, 63-68*).

Analiza przedstawionej podczas kontroli dokumentacji potwierdziła, że w Placówce prawidłowo realizowany jest zapis § 16 rozporządzenia, ponieważ każdy z zatrudnionych wychowawców kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 4 dzieci (*dowód: akta kontroli str.58-60*).

Niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej sporządza się diagnozę psychofizyczną. Dokument powinien być opracowany przez psychologa lub pedagoga (§ 14 rozporządzenia). Podczas kontroli ustalono, że zatrudniony w placówce pedagog opracowuje dla każdego dziecka diagnozę psychofizyczną. Przedstawiony podczas kontroli wyżej wymieniony dokument zawierał informacje dotyczące mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym. Przeprowadzona została analiza przyczyn kryzysu w rodzinie oraz relacji dziecka z najbliższym otoczeniem. Ponadto diagnoza zawierała wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem oraz programu terapeutycznego. (*dowód: akta kontroli str.40*).

Z treści § 15 ust. 1 rozporządzenia wynika, że po sporządzeniu diagnozy wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka opracowuje plan pomocy. W Placówce w Legnicy plany pomocy dziecku zostały opracowane przez wychowawców, jednak bez współpracy z asystentem rodziny lub przedstawicielem podmiotu odpowiedzialnego za pracę z rodziną w gminie. Z informacji udzielonych przez Dyrektora Placówki wynika, że pomimo zaproszeń wyżej wymienione osoby nie podjęły żadnej współpracy. Plany pomocy zawierały cele i działania krótko oraz długoterminowe, został również określony główny cel pracy

z dzieckiem w placówce tj. powrót do rodziny, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej lub zastępczej albo przygotowanie do usamodzielnienia (*dowód: akta kontroli str.41*).

W kontrolowanej Placówce dla każdego dziecka prowadzona jest karta pobytu dziecka zawierająca opis obszarów wskazanych w § 17 ust.1 pkt 2 lit. a - i rozporządzenia (*dowód: akta kontroli str.38*).

Zatrudnieni w Placówce specjaliści powinni prowadzić dla wybranych dzieci dokumentację w formie kart udziału w zajęciach z psychologiem lub pedagogiem (§ 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia) oraz dla każdego dziecka arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych (§ 17 ust.1 pkt 4 rozporządzenia). Na dzień kontroli w placówce zatrudniony był pedagog i terapeuta. Oboje przedstawili prowadzone przez siebie karty udziału w zajęciach dla dzieci tego wymagających. Natomiast pedagog okazał arkusze badań i obserwacji prowadzone dla każdego wychowanka. Wskazany w nich był termin oraz krótki opis przebiegu (*dowód: akta kontroli str.18-19*).

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w Placówce zatrudnionych jest dziewięciu wychowawców, pedagog, pracownik socjalny, pielęgniarka oraz terapeuta, łączący pracę na stanowisku wychowawcy. Wszyscy posiadają wymagane przepisami kwalifikacje oraz złożyli stosowne oświadczenia (art.98 ust. 1 i 3 ustawy). Sprawdzono także kwalifikacje Dyrektora Placówki – S. Agnieszki Wieczorek. Ustalono, że wyżej wymieniona ukończyła studia wyższe magisterskie z zakresu pedagogiki i terapii pedagogicznej na Dolnośląskiej Wyższej Szkole Edukacji, studia wyższe na kierunku pedagogiki w zakresie edukacji wczesnoszkolnej oraz studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej. Posiada udokumentowany 3 letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną. Ponadto w aktach osobowych dołączone były oświadczenia o których mowa w art. 97 ust. 3 pkt 3 - 6 ustawy (*dowód: akta kontroli str. 60-74*).

Mając na uwadze wytyczne Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej zawarte w piśmie Nr DSR.I.076.2.2015.DD z dnia 28 lipca 2015 roku, dokonano analizy dokumentacji zakresów obowiązków wychowawców oraz przepisów regulaminu pracy Placówki pod kątem podziału czasu pracy wychowawców. Do zadań osób pracujących z dziećmi i sprawujących nad nimi opiekę, poza bezpośrednią pracą z wychowankami, należy ponadto opracowywanie planów pomocy dziecku, prowadzenie kart pobytu, sporządzanie okresowej oceny dziecka, współpraca z rodziną dziecka, a także innymi instytucjami biorącymi udział w procesie wychowawczym. W ramach 40 - godzinnego tygodnia pracy,

wychowawca powinien wykonywać wszystkie wyżej wymienione zadania, a więc nie jest to czas przeznaczony wyłącznie na bezpośrednią pracę z dziećmi. W przypadku kontrolowanej Placówki czas bezpośredniej pracy z dzieckiem wynosi 37 godzin, pozostałe 3 godziny przeznaczone są na wyżej wymienione zadania.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, j.t., ze zm.)

.....
(kontroler)

.....
(kontroler)

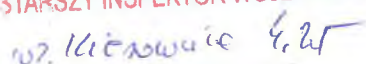
Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CADYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej
.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

Do wiadomości:

1. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety Prowincja Wrocławska.
2. a.a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewelina Zygmunt

